

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА „ ГР.ДРЯНОВО

Утвърждавам:

Директор

/П. Дървеникова/

**АКТУАЛИЗИРАНА СТРАТЕГИЯ
ЗА РАЗВИТИЕ НА
ДГ “ДЕТЕЛИНА”
В ПЕРИОДА 2016 / 2020 ГОДИНА**

Актуализираната стратегия за развитие на ДГ“Детелина“ е приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 1 /12.09.2019г. и е утвърдена със Заповед № РД-04-02 / 13.09.2019г.

УВОД

Стратегията е система от педагогически идеи и поредица от действия, които очертават перспективното развитие на детското заведение. Чрез нея се определят целите, задачите и дейностите за развитие, съобразно най-новите тенденции в организацията и съдържанието на административните процеси и възпитателно-образователния процес. Дългосрочното планиране ще повиши ефективността на управленските процеси в детското заведение. Стратегията ще даде възможност да се утвърдят в практиката на детската градина всички нови тенденции и виждания за развитието на предучилищното възпитание, за да се постигне гъвкавост, динамичност и адаптивност в процеса на взаимодействие с детето. Стратегията се опира на минал опит. Начертава бъдещите действия като търси ресурс и потенциал за осъществяването им. Очертава силните и слаби страни на дейността. Установява принципите на ръководство

НОРМАТИВНА ОСИГУРЕНОСТ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА РАЗВИТИЕ:

1. Закон за предучилищно и училищно образование
2. Наредба № 5 от 03.06.2016г. за предучилищно образование
3. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
4. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности
5. Конвенцията на ООН за правата на детето
6. Закона за закрила на детето
7. Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст ;
8. Доклад-анализ за развитието на детската градина от предходната година
9. Други нормативни документи, национални и международни, засягащи развитието на образованието

Основни принципи при разработването на стратегията

Образованието е национален приоритет и се гарантира чрез прилагането на следните принципи:

1. Демократизация и хуманизация на възпитателната работа и управленската дейност.
2. Реализиране на ценностите и принципите на педагогиката на толерантността и ненасилието.
3. Подкрепа на децата и техните семейства - педагогика на сътрудничеството.

I. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1.1 Децата –

<i>Силни страни</i>	<i>Затрудняващи моменти</i>
В ДГ „Детелина” се приемат деца на възраст от 3 до 7 години, по желание на	1. Вероятност за пренасочване на 5-6-годишни деца, поради възможност

<p>родителите . Сформирани са осем групи по възрастов принцип и Правилата за прием на децата на Община Дряново. Не се допуска подбор по пол, етническа, религиозна и социална принадлежност. Зачитат се Конвенцията за правата на детето и Конституцията на Република България. Групите са разпределени в три бази: Централна сграда-„Детелина” с четири групи, база „Иглика”- три групи, в т.ч. една смесена група/първа-втора/ и с.Царева ливада-една смесена по възраст група от 2 до 7 години / поради липсваща яслена група на територията на селото / .</p> <p>1. Детската градина е единствена в Община Дряново и приема децата освен от града и от други населени места на общината . За целта е осигурен безплатен транспорт за децата от ПГ с училищен автобус с придружаващ учител.</p> <p>2. Всички деца, подлежащи на задължително обучение са обхванати, благодарение на проведената разяснителна работа от страна на педагозите от база „Иглика” с родителите на децата от малцинствен произход.</p> <p>3. Децата са физически и психически здрави и правилно развити.</p> <p>4. Осъществена е приемственост между детска градина и училище.</p> <p>5. Осигурено е здравно обслужване.</p> <p>6. Изградена е система за пожароизвестяване</p> <p>7. Възможности родителите да избират организация на предучилищното образование.</p> <p>8. Модули за допълнително изучаване на български език.</p>	<p>подготвителни групи да се организират и в училище.</p> <p>2. Нарастване броя на децата с неадаптирано и социално неприемливо поведение.</p>
---	--

1.2. Анализ на кадровата осигуреност:

<i>Силни страни</i>	<i>Затрудняващи моменти</i>
<p>Брой на педагогическия персонал –18 души.</p> <p>Образование на педагогическия персонал – висше- „бакалавър“, „магистър“ – 17, „специалист по...“ - 1 .</p> <p>Професионално квалификационна структура – II пкс – 4, IV пкс – 1, V пкс –</p>	<p>1. Няма система за поддържаща квалификация, финансирана от външни фактори.</p> <p>2. Недостатъчна мотивация за придобиване и повишаване на ПКС.</p> <p>3. Недостатъчни умения за работа по</p>

<p>6. В детската градина има -1 главен учител, `12 старши учители, 3 учител,и 1 ст.учител музика</p> <p>2. Наличие на възможности за вътрешно финансиране на текуща педагогическа квалификация.</p> <p>3. Наличие на квалифицирана педагогическа колегия.</p> <p>4. Утвърдена екипност на различни равнища.</p> <p>5. Участие на представители на педагогическата колегия в подбора на учители.</p> <p>6. Осигурени здравна профилактика и мониторинг на работното място от лицензирана фирма.</p>	<p>европейски проекти.</p> <p>4.Недостатъчни финансови възможности за материално стимулиране на учителите, прилагащи нетрадиционни или допълнителни педагогически дейности чрез диференцирано заплащане, делегиран бюджет и Вътрешни правила за РЗ.</p>
--	---

1.3. Възпитателно-образователен процес

<i>Силни страни</i>	<i>Затрудняващи моменти</i>
<p>Наличие на Програмна документация и помагала.</p> <p>Изпълнение на държавния образователен стандарт и постигане на високи очаквани резултати.</p> <p>Прилагане на педагогически подходи, осигуряващи комфорта на децата.</p> <p>1. Създадени са условия за „равен старт“ на всички деца.</p> <p>2. Наличие на възможности за допълнителни дейности по интереси.</p> <p>3. Популяризиране, изява и презентиране на творчеството на децата – изложби, концерти,базари, собствени дискове и др.</p> <p>4. Приобщаване на децата към националните ценности и традиции.</p> <p>5. Гъвкав дневен режим, осигуряващ равностойност на трите основни дейности: игра–обучение–труд.</p> <p>6. Утвърждаване на личностно ориентиран и позитивен подход на възпитание.</p> <p>7. Популяризиране и внедряване на собствен педагогически опит и знания в практиката на цялата градина.</p> <p>8.Възможности учителите да избират форми, методи и средства.</p> <p>9.Възможности учителите да изберат</p>	<p>1. Недостатъчност в прилагането на превантивна и рехабилитационна педагогика, както и невладеене на компенсаторни педагогически механизми .</p> <p>2.Голям брой деца, чийто майчин език не е български.</p> <p>3.Липса на мотивация у учителите за прилагане на иновативни методи и технологии.</p>

познавателни книжки и учебни помагала.

1.4. Учебно-техническа и материална база

<i>Силни страни</i>	<i>Затрудняващи моменти</i>
<p>Достатъчен сграден фонд, Наличие на УТС – технически средства, подпомагащи педагогическия процес – компютри, принтери, копирни машини, DVD. Библиотечен фонд – периодичен печат, професионална литература, утвърдени помагала и др.</p> <ol style="list-style-type: none">1. Обособени помещения за всяка група.2. Игрови площадки на двора със съоръжения..3. Търсене на възможности за включване на нови спонсори в различните дейности.4. Мотивиране на родителите на децата за собствен труд и принос към обновяване на МТБ.5. Включване в общинската програма за ремонти и реконструкции.6. Кандидатстване по национални програми за благоустройство на сградите и дворовете на детското заведение и ЕСФ като партньори на Община Дряново.	<ol style="list-style-type: none">1. Недостатъчно количество уреди на двора.2. Недостатъчен брой технически средства, необходими за учебния процес.

1.5. Финансиране

<i>Силни страни</i>	<i>Затрудняващи моменти</i>
<p>Финансирането на детската градина е смесено – от държавата и от общината. Заплатите на персонала, издръжката на медицинския кабинет и подготвителните за училище групи(учебни помагала, ремонт, отопление, материали, услуги) се осигуряват от фонд „Държавни дейности“. Издръжката на останалите възрастови групи се осигурява от общината. От 2009 г. детската градина е на делегиран бюджет. Съществуват други алтернативи / допускани от Закона за народната просвета/ за финансиране - от п1. Делегиран бюджет, управляван от директора, по приоритетите на градината.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Целеви средства за медицински кабинет.3. Допълнителни средства за помагала за ПГ.	<ol style="list-style-type: none">1. Липса на средства за основни ремонти, за реконструкция на двора на база „Иглика”2. Липса на средства за заместници при отсъствие на титулярите.3. Недостатъчно активизиране на родителите за участие в благоустройството и обогатяването на материалната база.

<p>4. Наличие на вътрешни правила за работна заплата.</p> <p>5. Въвеждане на системата за финансово управление и контрол.</p> <p>6. Мотивиране на родителите към спомоществователство.</p> <p>7. Кандидатстване за включване в различни проекти и програми, дарения и спонсорство.</p>	
--	--

1.6. Идентификация на проблемите

ОБЩИ ПРОБЛЕМИ

-Недостатъчна финансова обезпеченост на цялостния процес в детското заведение-закаляване, съвременна образователна и здравословна среда, възможност за финансово стимулиране на педагогическите кадри, модернизирание на материалната база.

СПЕЦИФИЧНИ ПРОБЛЕМИ

-Нарастване на проявите на агресивно поведение от децата в предучилищна възраст.

-Проблеми с родителите - неразбиране целите на детското заведение, разминаване на критериите за развитие и възпитание на децата, свръхпретенции и др.

-Демографски срив – значително намаляване броя на децата в Общината, поради напускане на цели семейства от населеното място.

II.МИСИЯ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Да поставим основите на умения за „учене през целия живот“ и личностно развитие на децата, съхранили своята национална, културна и родова идентичност. Да възпитаваме хора знаещи, можещи, изпълнени с оптимизъм и вяра в собствените сили, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения и компетенции. Пълноценна интеграция и социализация на децата от етническите малцинства. Деца, възпитани в дух на толерантност към различните етноси.

III.ВИЗИЯ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ДГ „Детелина“ да се превърне в желано и любимо място на децата с пространство за игра, познание и общуване; в дом на радостта и обичта; в център за творчество и сътрудничество между деца, родители и учители.

IV. ЦЕННОСТ

Включване на децата в общата образователна среда и максимално развитие на капацитета им чрез съобразяване с динамиката на развитието им и културните различия.

V. ЦЕЛ НА СТРАТЕГИЯТА.

Максимално развитие потенциалът на всяко дете, носещо своята идентичност, чрез ефективно педагогическо взаимодействие с висококвалифициран педагогически екип и ползотворно сътрудничество с родителската общност.

VI. ПРИОРИТЕТИ:

1. Възпитаване в дух на толерантност и уважение към другите.
2. Успешна интеграция на децата от етническите малцинства.
3. Взаимодействие и сътрудничество със семейството.
4. Повишаване качеството на образователния процес, чрез използване на интерактивни и иновативни методи на обучение.
5. Изграждане на отличителен имидж на детската градина.
6. Поддържане и повишаване на квалификацията на персонала на детската градина.

VII .ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

1. Поставяне основите на ценностни ориентации за гражданско поведение, възпитаване в дух на националните ценности и традиции.
2. Формиране на национално самосъзнание, възпитаване в родолюбие.
3. Осигуряване на равен достъп до образование и социализация за децата, чийто майчин език не е българския.
4. Използване на интерактивни и иновативни методи на обучение, формиране на устойчиви нагласи за „Учене през целия живот“.
5. Осигуряване на по-голяма практическа приложимост на образователния процес и ориентирането му към конкретни резултати.
6. Засилване на възпитателната работа с децата, с оглед пълноценно личностно развитие и преодоляване на проблемно поведение.
7. Мотивиране и привличане на родителската общност за участие в дейността на детската градина.
8. Популяризиране дейността на ДГ, постиженията на децата и на педагогическата колегия.
9. Усъвършенстване на квалификационната дейност на педагогическия екип.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ :

1. Ограничаване и свеждане до минимум на проявите на агресия сред децата.
 2. Деца, възпитани в уважение и търпимост към различните етноси и тяхната религия и култура.
 3. Запознаване с традициите и обичаите от българския фолклор и фолклора на етносите в България, развиване на творческите умения по изобразително и певческо изкуство.
 4. Повишаване на квалификацията и професионалната компетентност на колектива.
 5. Развиване на умения за работа в екип.
 6. Ползотворна работа с родителската общност, като се използват различни форми на съвместна работа.
 7. Родители, които са мотивирани да запознават децата си с художествена литература и следят за правилното усвояване на българския език от своите деца.
- .

IX. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. АДМИНИСТРАТИВНО-УПРАВЛЕНСКА ДЕЙНОСТ

1.1. Търсене на нови контакти с институти, фондации и организации за подпомагане дейността на детската градина.

1.2. Развитие на модерна медийна политика, която да информира родителската общност и широката общественост, да отправя ясни послания и така да осигурява обществена подкрепа на образователната институция.

1.3. Поддържане на интернет страница.

1.4. Участие в проекти и програми (общински, регионални, национални, международни).

1.5. Популяризиране на постижения на деца и учители.

1.6. Стимулиране и мотивиране изяви на деца и учители.

1.7. Търсене на допълнителни средства за финансиране на дейностите.

2. ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

2.1. Използване на съвременни методи и подходи за развитие – автодидактични игри и материали, интерактивни и иновативни методи и технологии, компютърни програми и др.

2.2. Използване възможностите на индивидуална и групово организация на работа.

2.3. Обогащане системата на диагностиката като задължителна практика.

2.4. Усъвършенстване процесите на планиране, организиране и провеждане на съдържателен педагогически процес.

2.5. Провеждане на дейности, които не са дейност на ДГ срещу заплащане от родителите

3. КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ

3.1. Осигуряване условия за участие в квалификационни форми на различни равнища.

3.2. Обмяна на опит – паралелно, допълващо, циклично – по проблемни области.

3.3. Включване на учителите в курсове за придобиване на по-високи ПКС.

3.4. Включване в обучителни програми.

4. СОЦИАЛНО-БИТОВА И ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

4.1. Обогащане и поддържане на материално-техническата база:

– поддържане на съвременен интериор, съобразно възрастта в занималните;

– обогатяване и реконструиране на дворното пространство на база „Иглика”;

– обогатяване на игровата и дидактичната база.

4.2. Правилно разпределение и разходване на финансовите средства.

4.3. Осигуряване на медицински и здравен мониторинг на персонала.

5. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

- 5.1. Финансиране от държавния и общинския бюджет.
- 5.2. Разработване на проекти с външно финансиране.
- 5.3. Привличане на спонсори.
- 5.4. Реализиране на благотворителни кампании.
- 5.5 Собствен труд на служители на детската градина.

Х. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Стратегията е основен документ, който регламентира дейността на детската градина.
2. Стратегията се приема на Педагогически съвет. Изпълнението на Стратегията се отчита пред Педагогическия съвет.
3. Стратегията се приема за периода 2016 -2020 год., но при необходимост може да бъде актуализирана и преди крайния срок.
4. Стратегията намира израз в Годишните планове за работа на ДГ“ Детелина“ които се приемат за всяка учебна година от Педагогическия съвет. Същите се анализират в края на учебната година и се поставят целите и задачите за следващата година

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1

към Стратегия за развитието на детската градина

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА“ - ДРЯНОВО

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ И ФИНАНСИРАНЕ по изпълнение на стратегията за развитие на детска градина „Детелина“ за периода 2016-2020 година

Основни дейности	Конкретни дейности	Очакван резултат	Срок				Необходимо финансиране прогнозно	Осигурява се от:	
			I година	II година	III година	IV година		бюджет на ДГ/ финансиращия орган	други алтернативни източници
1. Успешна интеграция и социализация на децата от етнически малцинства	1. Работа в ателиета	Емоционална интелигентност и етническа толерантност	✓	✓	✓	✓	30 000лв	5 000лв	25 000лв
	2. Допълнително изучаване на български език	Свободно владее на БЕ	✓	✓	✓	✓			
	3. Съхраняване на културната единтичност на етносите-празници	Съхранени културни и национални ценности	✓	✓	✓	✓	2 000лв	2 000лв	
2. Повишава не качеството на образоват	1. Използване на съвременни интерактивни и иновативни методи и технологии в обучението	Устойчиви резултати на децата, съот носими с ДОС	✓	✓	✓	✓	Не е необходимо		

елния процес	2.Усъвършенстване процесите на планиране, организиране и провеждане на съдържателен педагогически процес.	Устойчиви резултати на децата,съотноситими с ДОС	✓	✓	✓	✓	Не е необходимо		
	3.Обогатяване на игровата и дидактична база на ДГ	Наличие на среда, отговаряща на съвременните изисквания	✓	✓	✓	✓	10 000лв	5 000лв	5 000лв
3. Изграждане на отличителен имидж на детската градина	1.Популяризиране на постижения на деца и учители.	Мотивация у учителите за ефективна работа по изграждане имидж на ДГ	✓	✓	✓	✓	1 000лв	1 000лв	
	2.Стимулиране и мотивиране изяви на деца и учители	Мотивация у учителите за ефективна работа по изграждане имидж на ДГ	✓	✓	✓	✓	1 000лв	1 000лв	
	3. Ритуализация на ДГ и групите	Система от водещи символи и ритуали на ДГ и групите	✓	✓	✓	✓	2 000лв		2 000лв
	4. Поддържане сайт на ДГ	Изграден отличителен имидж на ДГ	✓	✓	✓	✓	4 000лв	4 000лв	
	5. Създаване и поддържане електронен дневник на ДГ	Изграден отличителен имидж на ДГ		✓	✓	✓	3 000лв		3 000лв
	6. Създаване на електронно портфолио на педагогическите специалисти	Изграден отличителен имидж на ДГ		✓	✓	✓	Не е необходимо		
4.Квалификация на	1. Осигуряване условия за	Висококвалифициран	✓	✓	✓	✓	8 000лв	8 000лв	

педагогически специалисти	участие в квалификационни форми на различни равнища.	педагогически екип							
	2. Включване на учителите в курсове за придобиване на по-високи ПКС	Висококвалифициран педагогически екип	✓	✓	✓	✓			
	3. Обмяна на опит – паралелно, допълващо, циклично – по проблемни области.	Висококвалифициран педагогически екип	✓	✓	✓	✓	Не е необходимо		
5. Взаимодействие и сътрудничество със семейството	1. Използване на различни форми за взаимодействие е-разговори, родителски срещи, родителски табла	Приобщена и мотивирана родителска общност към дейността на детската градина	✓	✓	✓	✓	Не е необходимо		
	2. Училище за родители	Приобщена и мотивирана родителска общност към дейността на детската градина	✓	✓	✓	✓	4 000лв		4 000лв
	3. Съвместна организация и честване на празници	Приобщена и мотивирана родителска общност към дейността на детската градина	✓	✓	✓	✓	4 000лв		4 000лв

ДЕТСКА ГРАДИНА „ДЕТЕЛИНА“ - ДРЯНОВО

ПРОГРАМНА СИСТЕМА „АЗ СЪМ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА“ НА ДГ „ДЕТЕЛИНА“ – ДРЯНОВО

1. Концептуални идеи за предучилищното образование на децата в ДГ „Детелина”

1.1. Мисия на ДГ

Да поставим основите на умения за „учене през целия живот“ и личностно развитие на децата, съхранили своята национална, културна и родова идентичност. Да възпитаваме хора знаещи, можещи, изпълнени с оптимизъм и вяра в собствените сили, притежаващи богатство от широки интереси, знания, умения и компетенции. Пълноценна интеграция и социализация на децата от етническите малцинства. Деца, възпитани в дух на толерантност към различните етноси.

1.2. Визия на ДГ

ДГ „Детелина” да се превърне в желано и любимо място на децата с пространство за игра, познание и общуване; в дом на радостта и обичта; в център за творчество и сътрудничество между деца, родители и учители.

1.3. Предмет на програмната система

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел на предучилищното образование: полагане на основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на детето, като се отчита значението на играта за детето.

Програмната система е създадена да отговори на потребностите на съвременното предучилищно образование чрез умело съчетаване и създаване на условия за придобиването на компетентностите от всяко дете по всяко образователно направление; да отчита спецификата на детската възрастова група; да съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата и да осигури ефективно педагогическо взаимодействие с децата в съответствие с ЗПУО и Наредба № 5/03.06.2016г.

Програмната система е създадена в името на детето, в помощ на учителя и в подкрепа на родителя. Програмната система подпомага учителя, за да осигури условия за пълноценно детско развитие, така че:

- Детето да е спокойно, щастливо, уверено и успешно да навлиза в света, чрез игри, познание, радост и творчеството.
- Учителят уверено и с удовлетворение да постига по-добри резултати в ежедневната си работа с децата и родителите.
- Родителят да „израства“ заедно с детето си, като го подкрепя в развитието, подпомага разгръщането на неговия потенциал.
- Родителят и учителят имат споделени отговорности относно детето, които реализират в сътрудничество в името на детето.

Основните принципни положения, които са залегнали при организацията на педагогическия процес, при подбора и структурирането на образователното съдържание и провеждането на педагогическите ситуации в Програмната система са:

- Детето – център и субект на педагогическото взаимодействие.
- Детето е различно, уникално и неповторимо в този свят, както и вие – неговите учители и неговите родители.
- Детето се развива само в интеракцията – дете-възрастен.
- Отношението към детето – с уважение към неговата личност и подкрепа неговата индивидуалност.
- Осигуряване на условия за равен старт на всички деца, базиран на възрастта и индивидуалните темпове на тяхното развитие.
- Включване на „различното“ дете в живота на групата, чрез подкрепа и уважение от детския педагог, децата в групата и техните родители.
- Уважение към различните етноси и култури.

1.4. Цел на програмната система

Целта на програмната система в ДГ „Детелина“ е продиктувана от заложените основни цели за предучилищното образование в ЗПУО:

- ✓ Цялостно развитие на детската личност при отчитане на нейния интелектуален, емоционален, социален, духовно-нравствен, физически и възрастов потенциал; подкрепа на всяко дете в съответствие с възрастта потребностите, способностите и интересите му.
- ✓ Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот.
- ✓ Творчески възможности и непрекъснато разширяващи се желания и потребности за активно действено участие на детето в процесите на взаимодействие със заобикалящия свят.
- ✓ Придобиване на компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности:
 - **комуникативни компетенции** – практическо владение на българския език в съответствие с нормите на книжовния език, съгласно Наредба № 6 от 11 август 2016 г. за усвояването на българския книжовен език (Обн. – ДВ, бр. 67 от 28.06.2016 г.)

- **математически компетентности и основни познания в областта на природните науки и технологии** – да проявят склонност към аналитично мислене и придобиване на научни знания;
- **дигитални компетентности** – да придобият умения за използване на ИКТ с цел подпомагане на аналитичното мислене и креативността;
- **социални и граждански компетентности** – да показват уважение и интерес към околните, да бъдат склонни към компромиси, да бъдат почтени, да познават правата и задълженията си, да разбират и възприемат ценностите на различните религиозни и етнически групи, овладяване на компетентности за ПО, съгласно приложение № 1 към чл. 14, ал. 2, т. 1 от Наредба № 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- **инициативност и предприемачески умения** – да познават националното и европейско културно наследство.

1.5. Принципи на програмната система:

Програмната система в ДГ “Детелина“ е изградена на следните принципи:

- ✓ личностна ориентация, осигуряваща равни възможности и качествено образование на всяко дете;
- ✓ участие на всяко дете, според индивидуалните му възможности – „живот без насилие“
- ✓ развиваща образователна стратегия, базирана на основните принципи, заложи в Закона за предучилищното и училищно образование в унисон с целите и съдържанието на стратегия „Европа 2020 г.“, утвърждаваща основните за „Учене през целия живот“, като се осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, съзнателното, емоционалното и творческото развитие на децата;
- ✓ ориентираност към интереса и към мотивацията на детето; към възрастовите и социални промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- ✓ насърчаване на познанието, теорията и практиката, основана на богатото детско въображение и емоционалност;
- ✓ осъвременено и балансирано педагогическо взаимодействие, насочено към детето;
- ✓ прилагане на педагогически технологии с ясно изразена интерактивна и иновационна насоченост, ориентирани по посока на самоутвърждаване на личността на детето и развиване на креативността му;
- ✓ възпитание, социализация и обучение на децата, гарантиращи овладяването и образователното му съдържание;
- ✓ интегриране и тематичното съдържания, основано на естествени интегративни връзки между образователните направления;
- ✓ ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете;
- ✓ развиваща творческите способности на детето практика, ориентирана към продуктивна дейност;

- ✓ осигуряване на възможности на всяко дете да изразява собственото си мнение и да осъзнава и отстоява своята позиция- правата на детето.

2. Структура на програмната система

2.1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е сложен процес, състоящ се от множество компоненти – дидактическо, възпитателно и социално-педагогическо. Неговата ефикасност е по-силна, когато се прилага чрез новата образователна парадигма на XXI век:

- поставяне на детето в центъра на педагогическото взаимодействие;
- уважение и съхраняване на детската индивидуалност;
- приложение на игровият подход.

В тази му форма то присъства във всички видове дейности в ДГ „Детелина“ - познавателна, трудова, творческа.

Педагогическата технология, чрез която е заложена реализацията на програмната система за четирите възрастови групи в детската градина се формира от компоненти. Изборът на педагогически колектив на най-подходящите от тях води до успешна и пълноценна реализация на педагогическия процес.

2.1.1. Подходи на педагогическо взаимодействие:

Осигуряват единствено обучение, възпитание и социализация, базирано на партньорска комуникация между детето и педагогическия специалист, съществуващ опит, непрекъснато развиващи се потребности и желания на детето и динамично развиващите се представи, знания, умения и отношения, заложи като очаквани резултати в държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

- **Ситуационен** – същността на ситуационния подход е, че познавателното събитие се анализира от гледната точка на ситуациите, които го създават. Ситуационната форма е организираната, делова и личностна среща в индивидуален, партньорски и екипен (групов) план между децата в ДГ „Детелина“ и педагогическите специалисти. Наименованието „педагогическа“ ситуация като основна форма за партниране на педагога с децата не е самоцелно, защото освен социалните и педагогически компоненти, са важни образователни цели, свързани с тематичното съдържание, с очакваните резултати и ключовите ядра на детския опит в ДОС.
- **Интегративен** – чрез него колективът осигурява ползотворна, резултатна педагогическа дейност. Развива се познавателната дейност и цялостното обогатяване на социалния опит на децата, както и подготовката им за училище. Една от главните тенденции е и интегрирането на европейските образователни ценности у нас и адаптирането им към националните ни особености и традиции.
- **Итерактивност** – този подход дава възможност за масово участие, за творчество, за интерактивност, за спонтанност, за нестандартни решения на задачи и проблеми, за личностна изява и други. Възпитава състезателност и, колективистичност, толерантност, критичност. Развива мисленето, волята, положителните емоции. Укрепва интереса към знанията за миналото и практическото им използване за решаване проблемите на настоящето и бъдещето.

- **Комплексен** – използването на комплексни ситуационни форми на основата на игрите, създава условия за изграждане на хармонична и разнообразна образователна среда с цел осигуряване на равнопоставеност и достъп до качествено образование.
- **Комуникативен подход** – този подход определя обучението, възпитанието и социализацията, осъществявани в условията на неформални контакти и делово общуване на личности и реализиране на общи преживявания, желания и идеи.
- **Дейностен подход или „учене чрез правене“** е предпочитан подход в педагогическия процес в детското заведение, който осъществяваме чрез различни дейности на „правене“, а именно: познава, разпознава, открива, посочва, определя, описва, представя, установява, обяснява, сравнява,, разграничава, идентифицира, съставя, подрежда и др. Това се постига изключително чрез действие. Детето е „активна“ позиция – да наблюдава, да сравнява, да анализира, да оценява, да описва и т.н., за да достигне само или с помощта на учителя до научното знание.
- **Личностен и индивидуален подход към всяко дете** – използването на детската градина на един от съвременните психолого-педагогически подходи допринасящ за трайното и устойчиво ценностно поведение у всяко дете – детето в центъра на педагогическото взаимодействие. Това е обучение, основано на личния опит на детето и на стремежа той да бъде систематизиран и непрекъснато обогатяван и разширяван, като се преминава от еталонно възпроизвеждане на представи и отношения към творческо прилагане на придобити умения;
- **Ценностно- ориентиран подход** – възпитание и обучение, насочено към достигане на общочовешки ценности при запазване и развиване на националната идентичност и традиции.
- креативност и успеваемост;
- използване на Е-обучение и технологии – ориентиране към дигитално обучение.

2.1.2. Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в които основни участници са учителят и детето. При осъществяването на педагогическото взаимодействие в детската градина, учителят използва **играта** за постигане на компетентностите на децата в седемте образователни направления.

Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в детската градина програмна система при зачитане на потребностите при децата.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в **основни и допълнителни форми**.

- **Основна форма** - педагогическата ситуация, която протича под формата на игра. Тя се организира само в учебно време (15 септември – 31 май) и осигурява постигането на компетентностите определени в държавния образователен стандарт за предучилищното образование в Наредба № 5 от 3.06.2016 г. за предучилищното образование. Основните форми на педагогическо взаимодействие ще се провеждат в следните образователни направления:

- 1) Български език и литература;
- 2) Математика;
- 3) Околен свят;
- 4) Изобразително изкуство;

- 5) Музика;
- 6) Конструирани и технологии;
- 7) Физическа култура.

- **Допълнителни форми** - те се организират ежедневно по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата и са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в ДОС за предучилищно образование, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие в учебно време се организират извън времето на провеждане на педагогическите ситуации, а в неучебно време се организират само допълнителни форми на педагогически взаимодействие. Допълнителните форми са:

- задължителна допълнителна форма в предучилищното образование е утринната гимнастика;
- самостоятелни дейности по избор на детето в зависимост от инициативата на децата;
- дейности организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда, изяви пред родителите и обществеността, работа в ателиета и др..

Начини и форми за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование на децата

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в детската градина, се осъществява чрез изпълнение на програма за гражданско, здравно и интеркултурно образование, приета на педагогически съвет и утвърдена със заповед на директора на основание чл. 15, ал. 4 от наредба № 13/21.09.2016 г.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи:

- интегрирано в обучението по образователни направления чрез основните форми ;
- интегрирано в допълнителните форми на педагогическо взаимодействие;
- в основните форми, чрез включване на темата в годишното тематично разпределение за възрастовата група.

Проведеното/планираното образователно съдържание/тема се отразяват в дневника на групата както следва:

- ✓ в графа: „Допълнителни дейности и индивидуална работа“, когато е допълнителна форма;
- ✓ вписва се като образователното съдържание към образователното направление, когато то е интегрирано чрез основната форма;
- ✓ планира се като основна форма, съгласно годишното тематично разпределение

3. Методи за проследяване резултатите от постиженията на децата:

- наблюдение;
- решаване на познавателна задача;

- разговор;
- обследване продуктите на детското творчество.

4. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СИТУАЦИИТЕ ПРИ ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

Образователни направления	Брой педагогически ситуации за възрастовата група			
	I гр.	II гр.	III ПГ	IV ПГ
Български език и литература	1	2	4	5
Математика	1	2	2	3
Околен свят	1	2	3	3
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
ОБЩО:	11	14	18	20

5. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

1. Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството:
 - на ниво група – родителски актив;
 - на ниво градина – Настоятелство на детската градина, Обществен съвет
- Индивидуални форми на сътрудничество: индивидуален разговор учител-родител, индивидуална консултация, различни видове съобщения/ телефонно обаждане, скайп разговор, е-майл,sms, лично съобщение в социалната мрежа/, **електронен дневник.**
- Групови форми на сътрудничество: родителска среща, групи за подкрепа на родителя, тренинг с родители, открити ситуации, ден на отворени врати, тържества и празници с участието на родителите, периодично представяне на информация чрез родителски табла, сайт на детската градина,фейсбук страница на групата.
2. Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институции, подпомагащи дейността ѝ:
 - Общинска комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;
 - дирекция „Социално подпомагане”- отдел „Закрила на детето”;
 - Общинска администрация;

- Читалища;
- Училища;
- Център за обществена подкрепа;
- Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;
- Неправителствени организации

6. Тематично разпределение по групи

Тематичното разпределение осигурява балансирано разпределение на съдържанието по образователни направления и включва темите за постигане на определени компетентности като очаквани резултати от обучението.

Образователно направление „Български език и литература“

1. Общи цели на образователното направление

Една от основните задачи на обучението по БЕЛ е задоволяването на потребността на детето от речева активност, което предизвиква положителни емоции и се превръща в стимул за изграждане на умения за комуникация и общуване.

Образователното съдържание е разпределено в шест образователни ядра: Свързана реч, Речник, Граматически правилна реч, Звукова култура, Възприемане на литературно произведение, Пресъздаване на литературно произведение.

2. Насоки за учителя:

Учителите насочват своите усилия към изграждане на среда за стимулиране на игрите като средство за: обогатяване на детската реч, насърчаване интереса на децата към значението на думите, стимулиране интереса към книгите и художествените произведения, водене на диалог, използване на точен речник и стимулиране на детето да отделя елементите на формалната и съдържателна страна на процесите на говорене и слушане.

Усвояването на езика трябва да се разглежда във взаимовръзка с образователното съдържание по всички образователни направления и да осигурява вътрешно интегриране на целите на българския език в областта на: слушане, говорене, подготовка за графичните знаци и смислоразличителната роля на думата, сричката и фонемата в говорния контекст. Учителите е необходимо да насърчават дейности, свързани с разпознаване и конструиране на основните граматични единици и структури: звук, дума, изречение, текст.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации в ДГ „Детелина“, съобразно потребностите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на детската градина са: една за първа група, две за втора група, четири за трета ПГ и 5 за четвърта ПГ.

Образователно направление „Математика“

1. Общи цели на образователното направление

Основната цел на ОН е стимулиране на детското развитие чрез насочване на познавателните интереси на детето към математическите характеристики на околния свят и тяхното диференциране чрез овладяване на обобщени способности при възприемането и оценяването им. Съдържанието на ОН осигурява формиране на елементарни представи за основни математически понятия.

Обучението по Математика в ДГ стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие.

Образователното съдържание е разпределено в пет образователни ядра: Количествени отношения, Измерване, Пространствени отношения, Времени отношения, Геометрични фигури и форми.

2.Насоки за учителя

Съдържанието на математическата подготовка трябва да обезпечи преди всичко формиране на основните математически понятия и представи. Важно е не просто да се натрупат знания, а да се овладеят умения за тяхното прилагане. Ролята на учителя е да насочва децата към: систематизация на обектите по техните външни свойства, точно възприятие на самите обекти и откриване на прилики и разлики, решаване на мисловни задачи за установяване на количествени, пространствени и времеви връзки и отношения и други.

Обучението по математика запазва игровия си характер във всички възрастови групи.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации, съобразно потребностите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на детската градина са: една за първа група, две за втора група, две за трета ПГ и три за четвърта ПГ.

Образователно направление „Околен свят“

1.Общи цели на образователното направление

Основната цел на ОН е свързана с придобиване на знания и компетентности за обществения и природен свят, който ни заобикаля. Приоритет на направлението са социалните умения.

Образователното съдържание е разпределено в четири образователни ядра: Самоутвърждаване и общуване с околните, Социална и здравословна среда, Светът на природата и неговото опазване, Културни и национални ценности.

2.Насоки за учителя

Учителят осигурява в ситуацията връзка между образователните ядра, което предполага систематизиране на детския опит при ориентирането в околния свят. Използването на интерактивни методи на обучение и различни допълнителни форми на взаимодействие като наблюдения, разходки сред природата, експериментални опити и други ще съдейства за постигане очакваните резултати в съответната възрастова група, съобразно ДОС.

Ценно е да се възпитава необходимостта от лично отношение към преживяното. Стъпвайки на националните ценности и традиции, да се възпитава у децата доверие и толерантно отношение към другия.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации, съобразно потребностите на децата за постигане на компетентностите в програмната система на детската

градина са: една за първа група, две за втора група, три за трета ПГ и три за четвърта ПГ.

Образователно направление „Изобразително изкуство“

1.Общи цели на образователното направление

Целта на ОН е децата да изградят и усъвършенстват уменията си да пресъздават обекти и явления от заобикалящата го действителност чрез различни изобразителни материали.Акцент в ОН е развитието на творчеството и работата в екип. Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения, чрез които децата изразяват своите идеи и преживявания в света на формите и цветовете около тях.

При планирането на дейностите се осигурява възможност за затвърдяване на типични елементи от българската обредност и национални традиции, с цел утвърждаване на националната ни идентичност.

Образователното съдържание е разпределено в три образователни ядра:

Художествено възприемане,Изобразителни материали и техники, Изобразително творчество.

2.Насоки за учителя

Децата получават знания за най-общите особености на произведенията на живописата, графиката, скулптурата и приложното изкуство. Разпознават познати произведения на ИИ и материалите, с които се изграждат; придобиват начални познания за средствата, с които се постига художествена изразителност. Изгражда се усет за подбор и съчетаване на цветове и форми. Запознават се и използват основни техники за рисуване, моделиране и апликиране.

Постигането на очакваните резултати се реализира в две педагогически ситуации седмично за всички възрастови групи.

Образователно направление „Музика“

1.Общи цели на образователното направление

Образователното направление предполага осъществяване на широк кръг дейности, в основата на които е емоционалната активност на децата. Развитието и обогатяването на речта на децата се свързва и с определяне звучността на музиката, както и с използване на музикални понятия. Отделя се голямо внимание на връзката с българския фолклор.

Дейностите в ОН са подчинени на целта за осигуряване на щастливо детство на всяко дете и формиране на лично отношение към музиката като изкуство.

ЧРЕЗ СЪДЪРЖАНИЕТО В ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЯДРА: Възприемане, Възпроизвеждане, Музика и игра и Елементи на музикалната изразност, се постига развитие на музикално-изпълнителски умения и умения за слушане на музика, насърчаване на детската артистичност. При планирането на дейностите се осигурява запознаване с националните ценности и традиции, с цел съхраняване и утвърждаване на националната ни идентичност.

2.Насоки за учителя

Изборът на музикален репертоар е право на учителя по музика. Основната дейност в ОН е пеенето, като репертоарът трябва да е съобразен с възрастовите и индивидуални възможности на децата. Не бива да се поставят непосилствени задачи и изисквания към децата в тази област. Основното е децата да пеят с желание и радост, да усещат по свой начин посланието на музиката.

Свиренето с детски музикални инструменти и движенията с музика също трябва да носят на децата радост и желание за изразяване. Ролята на учителя е да диференцира индивидуалните възможности на децата и работи активно с даровитите деца.

Постигането на очакваните резултати се реализира в две педагогически ситуации седмично във всички възрастови групи.

Образователно направление „Конструирание и технологии“

1. Общи цели на образователното направление

Образователното направление включва както редица манипулативни и практически умения, така и важни познавателни умения в подготовката на детето за училище.

Програмното съдържание включва възможности за начално развитие на инициативността, предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формират умения за работа в екип, планиране, представяне и осъществяване на идеи и малки проекти. Създават се условия за първоначално запознаване с възможностите на информационните и комуникационни технологии.

Образователното съдържание е разпределено в четири образователни ядра: Конструирание и моделиране, Обработване на материали, съединяване и свързване, Грижи и инициативност, Техника.

2. Насоки за учителя

Дейностите за постигане на резултатите са ориентирани към възпроизвеждане на последователно показани от учителя операции, действия, техники за създаване на модел или макет. Практическата работа се насочва към поетапно демонстрирани от учителя и представени чрез образец указания за изработване на опростени изделия от познатата на детето среда, според възрастовите възможности и компетенции.

Постигането на очакваните резултати се реализира в една педагогическа ситуация за първа и втора група и две – за трета и четвърта група.

Образователно направление „Физическа култура“

1. Общи цели на образователното направление

Целевата ориентация на програмната система по ОН е комплексното развитие на детето от предучилищна възраст: добро здравословно състояние, физическо развитие и дееспособност; познавателна активност и емоционална удовлетвореност от двигателната дейност; игрови и комуникативни умения в игровата двигателна дейност.

Очакваните резултати са: съответстващо на възрастта ниво на двигателните способности и функционални възможности на организма; умения за

комбиниране на приложни движения и елементи от спортно-подготвителни игри; познания за спортове, спортни съоръжения, пособия и екипировка; положително отношение към двигателната активност, здравословния начин на живот, спорта и туризма.

Образователното съдържание е разпределено в четири образователни ядра: Естествено-приложна двигателна дейност, Спортно-подготвителна двигателна дейност, Физическа дееспособност, Игрова двигателна дейност.

2.Насоки за учителя

От значение за реализирането на целите и очакваните резултати са потребностите на децата от успех и емоционална удовлетвореност от постиженията. Те изискват организация на стимулираща образователна среда, изпълнение на двигателна дейност чрез подражание, проява на внимание, подкрепа и сътрудничество, ориентация към резултата чрез игрова мотивация.

Постигането на очакваните резултати се реализира в три педагогическа ситуации за всички възрастови групи и в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Задължителна ДФПВ е утринната гимнастика, включваща дихателни и изправителни упражнения, видове ходене, бягане с малка продължителност, общоразвиващи упражнения и подвижни игри. Други ДФПВ са подвижни и спортно-подготвителни игри, спортни празници, разходки, излети, екскурзии.

В годишното тематично разпределение по ОН „Околен свят“ и „Конструиране и технологии“ се включват темите за придобиване на компетентности по БДП, както и темите за обучение на децата за безопасно поведение при бедствия.

Тематичните разпределения по образователни направления за всяка възрастова група се разработват от учителките на групата и са неразделна част от Програмната система на ДГ „Детелина“.